

Kowalewski, Zdzisław

Zebranie Pracowni Historii Organizacji Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 21/4, 803

1976

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Józefa Wojakowskiego i doc. Zbigniewa Wójcika — *Nauczanie elementów historii nauki i techniki w szkołach średnich okresu międzywojennego*; doc. Ireny Stasiewicz-Jasiukowej — *Nauczanie historii nauki i techniki w szkołach wyższych PRL*; doc. Czesława Majoraka — *Nauczanie historii nauki i techniki w szkołach średnich PRL*. Ustalono orientacyjnie, iż w ramach wyżej wymienionych artykułów problematyka ich będzie ujmowana według typów szkół i dyscyplin naukowych. Na następnych zebraniach omawiane będą kolejno rozprawy gotowe do druku w omawianym tomie.

Julian Dybiec

ZEBRANIE PRACOWNI HISTORII ORGANIZACJI NAUKI

W dniu 28 czerwca 1976 r. odbyło się posiedzenie, na którym omawiano pracę doc. Tadeusza Alek-Kowalskiego, poświęconą kształtowaniu się form organizacyjnych nauki w XIX i XX wieku. Ukazała się ona w druku jedynie we fragmentach¹.

Dyskusja ujawniła kontrowersyjny stosunek do wyników badań autora, a głównie do założeń metodologicznych pracy. Prezentując socjologiczny punkt widzenia w studiach nad nauką, autor nie nawiązał bezpośrednio do współczesnego dorobku socjologii nauki, a z drugiej strony egzemplifikacje historyczne wydawały się przypadkowe. Dlatego też uczestnicy dyskusji (doc. Z. Kowalewski, dr W. Rolbiecki, dr E. Tomaszewski, doc. J. Sulowski, dr B. Jaczewski, mgr W. Osińska) wysuwali wątpliwości, w jakim stopniu praca prezentuje punkt widzenia współczesnej socjologii nauki, a jakie elementy można zaliczyć do historii nauki. Autor zgodził się z tymi wypowiedziami, które podkreślały, iż kryteria metodologiczne warsztatu historycznego nie zostały w pracy ukazane.

W drugiej części posiedzenia dr Bohdan Jaczewski przedstawił propozycje prowadzenia systematycznych studiów i przygotowania publikacji na temat współzależności między politycznymi determinantami działalności naukowej, a jej organizacją i funkcjonowaniem. Władza polityczna — zarówno w Polsce, jak i w innych krajach — posługiwała się swoistym stereotypem (obrazem) nauki, a poszczególne partie polityczne oraz ideologie społeczno-polityczne odnosiły się do wiedzy naukowej i badań naukowych, do uczonych i instytucji naukowych (stowarzyszeń i placówek) bądź z pełną lub ograniczoną aprobatą, bądź z niechęcią. Z drugiej strony każdy pracownik nauki, będąc członkiem społeczeństwa, jest mniej lub więcej zaangażowany w życie polityczne, co wpływa na kształtowanie stereotypów o roli badacza w życiu politycznym. Tematyce tej postanowiono poświęcić odrębne posiedzenie.

Zdzisław Kowalewski

POSIEDZENIE ZESPOŁU HISTORII NAUKI XIX WIEKU

Trudno jest oddać wszystkie rysy charakterystyczne osobowości twórczej, zwłaszcza gdy bierze się pod uwagę osobowość o zainteresowaniach tak wielostronnych i nietypowych. Tę ocenę w całej pełni można odnieść do działalności Ignacego Radlińskiego, któremu poświęcone zostało posiedzenie Zespołu w dniu

¹ Tadeusz Alek-Kowalski: *Rozwój form organizacyjnych nauki XIX i XX w. Toruń 1974. Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika.*